

### ***Jak ten czas szybko leci***

- czyli refleksje snute nad ulotnością czasu w kontekście obchodów **20-lecia środowiskowego PKSiRNiS „Podkarpacie**  
”

- **1951 r. Przemyśl** - z inicjatywy takich niewidomych jak: **Stanisław Szymański, Edward Wencel, Sztajmec** czy **Korba**  
powstaje - pierwsze w województwie rzeszowskim -

### ***Koło PZN w Przemyślu***

. Pierwszym przewodniczącym tegoż Koła

był

**Stanisław Szymański. Z ich inicjatywy w maju 1953 roku powstaje Spółdzielnia Niewidomych „Start w Przemyślu w strukturach, których utworzono**

Koło Sportowe. Trudno określić dokładną datę powstania tego Koła wiemy że współpracowało w Zrzeszeniu Sportowym Centralnego Związku Spółdzielczości Pracy. Organizacja ta była poprzednikiem obecnego Przemyskiego Klubu Sportu i Rekreacji Niewidomych i Słabowidzących „Podkarpacie

- **15.03.1994 r.** - utworzono i zarejestrowano Stowarzyszenie pod nazwą: **„Przemyski Klub Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Pracowników Spółdzielni Niewidomych oraz Osób Niepełnosprawnych „Start” w Przemyślu**

. W  
**1996**

r. Klub otrzymał osobowość prawną i został wpisany do Rejestru Stowarzyszeń Sportowych. Pierwszy Zarząd Klubu oraz Komitet Założycielski tworzyli: Stanisław Brotoń (†), Dorota Jabłczyk, Artur Lary, Stanisław Mazur, Artur Ossoliński, Alicja Rydel, Stanisław Sęk, Zygmunt Smolak (†), Daniel Sobecki.

W 1999 r. uległa zmianie nazwa Klubu na: *Przemyski Klub Sportu i Rekreacji Niewidomych i Słabowidzących*.

**W dniu 21.02.2004 r. zmienia ponownie nazwę na obecnie stosowaną tj. Przemyski Klub Sportu i Rekreacji Niewidomych i Słabowidzących „Podkarpacie”.**

Klub - w myśl statutu – swoją działalnością obejmuje środowisko niewidomych całego Podkarpacia, którzy uprawiają sport w wielu sekcjach. Klub współpracuje z założonym w 1991 r. ogólnopolskim **Stowarzyszeniem Kultury Fizycznej Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących CROSS**.

Obecnie Prezesem organizacji jest **Piotr Dukaczewski** - wielokrotny Mistrz Polski, Mistrz Europy oraz dwukrotny Wicemistrz Świata w szachach. Głównym celem statutowym Stowarzyszenia jest propagowanie i rozwijanie kultury fizycznej oraz sportu wśród niewidomych i słabowidzących, zarówno wśród dorosłych, jak i dzieci oraz młodzieży. Stowarzyszenie ma zasięg ogólnopolski i zrzesza obecnie ponad 4000 członków w 39 jednostkach terenowych zlokalizowanych na terenie całej Polski. Kluby mieszczą się we wszystkich większych miastach Polski i prowadzą swą działalność na terenie całego kraju. W każdym Klubie zrzeszonym w „Cross” działają sekcje sportowe, w których odbywają się zajęcia i treningi, podczas których pod okiem instruktorów i trenerów zawodnicy podnoszą swoje kwalifikacje, by najlepsi z nich mogli następnie reprezentować swoje Kluby na zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych. Stowarzyszenie rozwija i promuje następujące dyscypliny: szachy, warcaby, brydż, kręgle, bowling, biegi, showdown, piłkę nożną, wioślarstwo, kajakarstwo, taniec, narciarstwo. W większości dyscyplin, organizowane są rozgrywki eliminacyjne, półfinały, do finałów Mistrzostw Polski włącznie. Ponadto, Stowarzyszenie CROSS organizuje różnego rodzaju szkolenia, które mają na celu aktywizację zawodową, integrację społeczną i zawodową niepełnosprawnych.

- w 1994 r. PKSiRNiS „**Podkarpacie**” wchodzi w skład SKFSiTNiS **CROSS** stając się jednym z 39 Klubów działających na terytorium naszego państwa.

□□□□□□□□ Działalność Stowarzyszenia „**Cross**” finansowana jest głównie ze środków pochodzących z **MENiS**, **PFRON-u** oraz składek członkowskich.  
□□□□□□□□

□□□□□□□□ Najważniejszym elementem działalności jest praca w Klubach, gdzie w sekcjach sportowych organizuje się regularne zajęcia i treningi.

Przemyski Klub „Podkarpacie” od 2003 r. współpracuje również z powstałym w tym roku Związkiem Kultury Fizycznej „OLIMP”. Związek rozwija takie dyscypliny jak Strzelectwo laserowe i pneumatyczne, biathlon, tiathlon oraz przyjęte od „Cross” kolarstwo tandemowe. Prezesem ZKF „Olimp” jest Piotr Łożyński.

Najlepsi zawodnicy „Crossu” i „Olimpu” reprezentują środowisko polskich niewidomych sportowców na międzynarodowych zawodach w tym również na Paraolimpiadzie.

Powróćmy do starych kronik i utrwalonej w nich historii

□□□□□

□□□□□□□□ Przeglądając grube Kroniki Klubu ich studiowanie rozpoczynamy od wycinków prasowych z lat 50-tych. PKSiRONiS jest kontynuatorem sportowych osiągnięć Koła **Sportowego Spółdzielni Niewidomych „Start”** w Przemyślu. W latach 1953 – 1994 jak wskazują zgromadzone pamiątki, dyplomy i puchary oraz wspomnienia działaczy – w przemyskim sporcie królowały takie dyscypliny sportu jak: lekkoatletyka, pływanie, kajakarstwo, szachy warcaby sześćdziesięcioczeropolowe, tenis stołowy, łucznictwo, kajakarstwo, lekkoatletyka i turystyka kwalifikowana. Największe osiągnięcia sportowe przypadają na lata 70-te i 80-te ub. stulecia. W tamtych latach przemyscy

zawodnicy często stawali na najwyższym podium imprez rozgrywanych w Polsce i Europie. Koło Sportowe „Start” zrzeszało nie tylko niewidomych i słabowidzących, ale też osoby o innej niepełnosprawności i pełnosprawne. W drugiej połowie lat 80-tych i na początku lat 90-tych na skutek zmian organizacyjnych

w sporcie oraz malejącym środkom finansowym, jakie przeznaczano na sport następuje osłabienie rozwoju sportu niepełnosprawnych na terenie Przemyśla i woj. rzeszowskiego. W końcu uległo rozwiązaniu Koło „Start” przy Spółdzielni Niewidomych w Przemyśle. Jednak tłący się płomyk sportu w sercach przemyskich działaczy nie zgasł. W 1994 r. utworzono i zarejestrowano Stowarzyszenie pod nazwą:

**„Przemyski Klub Kultury Fizycznej i Turystyki Pracowników Spółdzielni Niewidomych oraz Osób Niepełnosprawnych „Start” w Przemyśle**

. W 1996 r. Klub otrzymał osobowość prawną i został wpisany do Rejestru Stowarzyszeń Sportowych. W 1999 r. uległa zmianie nazwa na Klubu na:

**„Przemyski Klub Sportu i Rekreacji Niewidomych i Słabowidzących”.**

21.02.2004r. na Nadzwyczajnym Walnym Zebraniu Członków Klubu zmieniono nazwę na obecną: **Przemyski Klub Sportu i Rekreacji Niewidomych i Słabowidzących „Podkarpacie”**. W tym roku również Klub otrzymał status Organizacji Pożytku Publicznego. W 2000 roku – tj. w roku założenia Kroniki – działały takie sekcje

jak: warcabowa 100 – polowa, szachowa, turystyczno – tandemowa, tenisa stołowego.

□□□□□□□□ **Celem Klubu** jest rozwijanie i organizacja powszechnej kultury fizycznej, sportu, rehabilitacji, kultury, przeciwdziałanie patologii społecznej, prowadzenie ośrodków wsparcia, szkoleń specjalistycznych, edukacji, turystyki i czynnego wypoczynku poprzez integrację w środowisku osób □ niepełnosprawnością narządu wzroku. Przemyski Klub "PODKARPACIE" działa na terenie województwa podkarpackiego. Członkiem Klubu może być osoba niewidoma i słabowidząca zaliczona do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z tytułu narządu wzroku. Członkami nadzwyczajnymi mogą być osoby nie spełniające powyższych wymagań. Do klubu mogą przystąpić osoby niezależnie od wieku. Klub współpracuje również osobami nie zrzeszonymi, a chętnymi do uprawiania sportu i turystyki. Dodatkowe informacje dotyczącą pracy i możliwości uprawiania sportu dostępnego dla osób z dysfunkcją wzroku uzyskać można telefonicznie lub bezpośrednich kontaktach pod adresami wymienionymi na stronie internetowej [www.podkarpacie-przemysl.org.pl](http://www.podkarpacie-przemysl.org.pl).

□□□□□□□□ W ostatnich latach na statutową działalność Zarząd Klubu □ środki pozyskiwał głównie □ przez konkursy grantowe, „CROSS”,

ZKF „Olimp”,

z Podkarpackiego Oddziału PFRON, Urzędu Marszałkowskiego, Starostwa przemyskiego i krośnieńskiego, Urzędu Miejskiego w Przemyśle i Krośnie, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie, PCPR i MOPR z województwa podkarpackiego oraz od wielu bezimiennych sponsorów i ludzi dobrej woli, którym rozwój sportu i kultury niewidomych nie jest obojętny.

□□□□□□□□ Wydaje się, że kolejni prezesi SN „Start” byli zwolennikami hasła: „**W zdrowym ciele zdrowy duch**

”, gdyż wszyscy w swoich działaniach wspierali rozwój Klubu dopatrując się w tym tylko samych plusów, gdyż wspieranie czynnej rehabilitacji niewątpliwie przekładało się na wyniki produkcyjne i finansowe firmy, więc były z tego tytułu same korzyści.

□□□□□□□□ Podsumowując ten czas warto przytoczyć dziś takie nazwiska, jak: Prezesi SN Start - Zbigniew Żuromski, Jan Gawlik, Andrzej Obszarny, Działacze Klubu – Wilhelm Dańczak (†)

, Krystyna Mazur, Stanisław Mazur, Daniel Rusin, Franciszek Mazur, Jerzy Andrejko, Krystyna Myśliwiec.

### Co nieco o ostatnim dwudziestoleciu

□□□□□□□□ Powstanie w **1994 r.**, działalność i sukcesy nowopowstałego i zarejestrowanego Stowarzyszenia pod nazwą:

**„Przemyski Klub Kultury Fizycznej i Turystyki Pracowników Spółdzielni Niewidomych oraz Osób Niepełnosprawnych „Start” w Przemyśle**

, to niekwestionowane dzieło - i od początku zaistnienia – „oczko w głowie” prezesa

**Stanisława Sęka**

– od wielu lat czynnego działacza środowiskowego sportu, człowieka z pasją, członka władz naczelnych CROSS, i ZKF OLIMP który za swoją kilkudziesięcioletnią aktywność wielokrotnie był doceniany środowiskowymi, jak i państwowymi odznaczeniami. W roku 2013 został odznaczony złotym Krzyżem zasługi przez Prezydenta Polski.

Zawodnicy Klubu w omawianym okresie brali udział w zawodach sportowych rangi międzynarodowej, ogólnopolskiej, regionalnej oraz w sportowych imprezach integracyjnych.

Pierwszej siedzibie Przemyskiego Klubu przy ul. Wybrzeże Ojca Świętego Jana Pawła II 12 prowadzono szkolenia i treningi sportowe. W roku 2005 Klub uzyskał stałe łącze internetowe do Ośrodka, co pozwoliło na prowadzenie szkoleń sportowych z osobami, które mają problemy z przychodzeniem do Klubu. Dostęp do Internetu umożliwił wymianę treningową pomiędzy zawodnikami w terenie i udzielanie konsultacji instruktorskich. Ponadto były wypożyczane książki i czasopisma znajdujące się w punkcie bibliotecznym nagrane na kasetach magnetofonowych, wydawane brajłem, powiększonym druku i na dyskietkach.

W roku 2006 z powodu sprzedaży budynku, w którym mieściło się biuro Klubu przez Starostwo Powiatowe w Przemyśle, Klub musiał przenieść swoją działalność do budynku przy ulicy Katedralnej 3a. Lokal ten był zbyt mały do prowadzonej działalności. Zarząd podjął starania u Prezydenta Miasta Przemyśla o przydział dodatkowego lokalu.

W roku 2007 Klub otrzymał do remontu lokal o dogodnej lokalizacji w Przemyśle przy ulicy Mickiewicza 20, który został w lutym 2012 r. powiększony o lokal sąsiedni. Połączenie lokalu pozwoliło na stworzenie dobrych warunków do prowadzenia Ośrodka Rehabilitacji Klubu w Przemyśle w jednym miejscu. Klub zrezygnował z lokalu przy ulicy Katedralnej 3a. Po przeprowadzeniu prac adaptacyjnych obecnie w 2014 roku w Ośrodku prowadzone są takie zajęcia jak: szachowe, warcaby stupolowych, showdawn, wioślarstwa halowego, strzelectwa laserowego i pneumatycznego oraz szkolenia w obsłudze komputera z oprogramowaniem specjalistycznym, zajęcia kulturalno-edukacyjne i rehabilitacji społecznej. W Przemyśle prowadzone są również treningi w kręglach-bowlingu, kolarstwie tandemowym i narciarstwie. Poza Ośrodkiem Klub prowadzi zajęcia sportowe w Rzeszowie - pływania, kręgli bowlingu, warcabowe, w okresie czerwiec –sierpień kajakarstwo. W Jaśle prowadzone są zajęcia -warcabowe, strzelectwa laserowego, brydżu sportowym natomiast w Krośnie w strzelectwie pneumatycznym.

Największymi osiągnięciami w 20-leciu Przemyskiego Klubu „Podkarpacie” były osiągnięcia indywidualne zawodników, którzy zdobyli Indywidualne Mistrzostwa Polski w strzelectwie pneumatycznym (Krzysztof Paszyna, Adam Kielar), strzelectwie laserowym (Jerzy Sypień), warcabach stupolowych niewidomych i słabowidzących (Zofia Zywar, Iwona Flak, Stanisław Mazur, Andrzej Jagieła) oraz Drużynowe Mistrzostwa Polski w strzelectwie pneumatycznym, strzelectwie laserowym, warcabach stupolowych, halowej piłce nożnej.

Śmiało można stwierdzić, że podkarpaccy niewidomi i słabowidzący mają się czym pochwalić. Jest to na pewno zasługa zawodników, którzy podjęli trud samo rehabilitacji i przełamywania bariery lęku i

*Jest to również niepodważalna zasługa instruktorów, Ministerstwa Edukacji i Sportu, Podkarpackiego Oddziału PFRON, Urzędu Marszałkowskiego, Starostwa Przemyskiego, Urzędu Miejskiego w Przemyśle, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie oraz wielu bezimiennych sponsorów i ludzi dobrej woli, którym rozwój sportu i kultury niewidomych nie jest obojętny*

---

*Stanisław Sę*

*za to składamy gorące podziękowania”.*

- czynić dalsze starania do pozyskania środków finansowych i rzeczowych na działalność statutową Klubu.

- podejmować starania o zabezpieczenie instruktorów do szkolenia zawodników w nowych dyscyplinach zainicjowanych przez Klub

- rozwijać – w miarę możliwości – działalność kulturalną i szkoleniową podnoszącą wiedzę ogólną i specjalistyczną członków Klubu.

□□□□□□□□ Niekwestionowaną wizytówką - dla laików i zainteresowanych źródłem informacji, czy inaczej: tubą informacyjną - jest Ich Strona Internetowa !!!

[www.podkarpacie-przemysl.org.pl](http://www.podkarpacie-przemysl.org.pl)

□□□□□□□□ Śledząc ją dowiesz się co aktualnie oferuje Podkarpackim niewidomym i słabowidzącym Przemyski Klub „Podkarpacie”

□□□□□□□□ Odwiedzając ją być może będziesz 567000 lub dalszym ODWIEDZAJĄCYM Ich witrynę!



□□□□□□□□ W dwudziestoleciu PKSiRNiS „Podkarpacie” zdarzył się i taki rarytas:

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ **DYTYRAMB**

na cześć działacza PKSiRNiS „**Podkarpacie**”

*Przemyski Klub sportowy – jak każdy o tym wie –*

*Zorganizował nam Turniej w szachach i strzelectwie.*

*Zawodnicy w skupieniu partie rozgrywali*

*Pan Wilhelm i pan Piotr sprawiedliwie sędziowali,*

*A strzelectwo proszę Państwa, to nie taka prosta rzecz;*

*Ten najwyższy właśnie sygnał jakoś zniknął – no cóż, lecz,*

*By w „dziesiątki” każdy trafiał sędzia Daniel nas kierował*

*I w najwyższe właśnie pola każdy trafić usiłował.*

*No, a sędzia Zbyszek wszystkie punkty zapisywał,*

*Aby dzisiaj nam oznajmić, kto zawody te wygrywa.*

*Wszyscy naszym organizatorom serdecznie dziękujemy,*

*Turniej w Ośrodku „Dukat” miło wspominać będziemy...*